

Revidering Göteborgs Näringslivstrategiska program 2018-35

PIA AREBLAD

BUSINESS REGION
GÖTEBORG

MOD

NYTÄNKANDE

SAMVERKAN

HANDLINGSKRAFT

MÅLBILD 2035

Göteborg är en internationell förebild för förmågan att samarbeta - i en miljö där människor utvecklas och trivs. Näringslivet har fullt stöd från staden och kan känna stolthet över att verka i en av världens mest nytänkande storstadsregioner.

Minst 120 000 nya jobb

MÅL
Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som är bäst på att tillvarata kompetens och attrahera talang.

MÅL
Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som har bäst klimat för företagande och innovation.

MÅL
Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som erbjuder bäst förutsättningar för en hög och hållbar tillväxt.

Infrastruktur och tillgänglighet

Markberedskap och fysisk planering

Företagsklimat

Innovationskraft

Kompetensförsörjning

STRATEGI
Göteborg tillvaratar och attraherar kompetens.

Attraktionskraft

STRATEGI
Göteborg är en attraktiv plats att besöka, bo och verka i.

STRATEGI
Göteborg har en fungerande infrastruktur och god tillgänglighet.

STRATEGI
Göteborg erbjuder bra lokaler och verksamhetsmark i rätt lägen.

STRATEGI
I Göteborg är det enkelt att driva företag.

STRATEGI
Göteborg stärker näringslivets förutsättningar för innovation.

INSATSER

1. Initiera, utveckla och samordna klusterinitiativ och strategiska samverkansprojekt där kompetens korsbefruktas.
2. Positionera staden som internationellt ledande test- och demomiljö för hållbara lösningar på samhällsutmaningar.
3. Stärka Göteborgs position som den innovativa motorn i svensk industri.
4. Satsa aktivt på kreativa näringar som katalysator för innovation.

INSATSER

1. Utveckla skol- och näringslivssamarbeten och låta entreprenörskap bli en naturlig del av utbildningsväsendet.
2. Utveckla relevanta utbildningsprogram som är utvärderade och attraktiva för arbetslivet.
3. Aktivistiskt stödja utvecklingen av en expertregion.
4. Utveckla möjligheterna till förbättringar i kompetensförsörjningen och arbetsmarknaden.
5. Verka för bättre rekrytering och utbildningsväsende.
6. Satsa aktivt på att tillvarata och attrahera kompetens i staden.

INSATSER

1. Utarbeta en välutvecklad process för att attrahera investeringar och stödja företagsetableringar.
2. Aktivt marknadsföra staden genom befinner oss i.
3. Skapa tillåtande miljöer som främjar entreprenörskap och där möjlighet att utvecklas.

INSATSER

1. Fortsätta utveckla Göteborg som Skandinavien logistiknav, med Göteborgs Hamn och Landvetter flygplats som centrala hubbar.
2. Verka för effektiva, hållbara resor med alla trafikslag inom både stad och arbetsmarknadsregion.
3. Tillvarata Göteborgs unika kompetens inom hållbara transportsystem och mobilitetslösningar och låta det prägla stadens omvandling.
4. Stödja omställningen till en smart stad genom att tillvarata digitaliseringens möjligheter.

INSATSER

1. Bedriva en mark- och lokalförsörjning med insikt om näringslivets etablerings- och expansionsbehov.
2. Stärka och utveckla strategiska lägen som möter näringslivets behov av tillväxt.
3. Utarbeta ändamålsenliga detaljplaner som fungerar för ett föränderligt näringsliv, möjliggör snabbare etableringar och skapar förutsättningar för att arbeta nytänkande med stadens rum.

INSATSER

1. Arbeta aktivt med att tydliggöra till och förståelse för företag och företagande hos politiker och tjänstemän.
2. Arbeta systematiskt med att förenkla stadens processer ur ett näringslivsperspektiv.
3. Tillse att stadens beslut i relevanta frågor innehåller en analys om hur det påverkar näringslivet.
4. Arbeta i samverkan med externa aktörer för att stödja nyföretagande samt utveckling av små och medelstora företag.

Lägre arbetslöshet

Ökad tillgång till kompetens

Ökad produktivitet

Ökad tillväxt med minskad miljöpåverkan

Förtätad kärna

Större arbetsmarknadsregion

Ökade FoU-investeringar

Ökad export

- ANGREPPSSÅTT
- MÅLBILD
- ÖVERGRIPANDE MÅL
- MÅL
- STRATEGISKA OMRÅDEN
- STRATEGIER
- INSATSER
- EFFEKTER

Revidering

Ska ej revideras:

Målbild

Övergripande mål (*120 000 nya jobb*)

De tre skarpa målen

En av de storstadsregioner i Europa....

Kan ev revideras

Insatserna under respektive strategiskt område

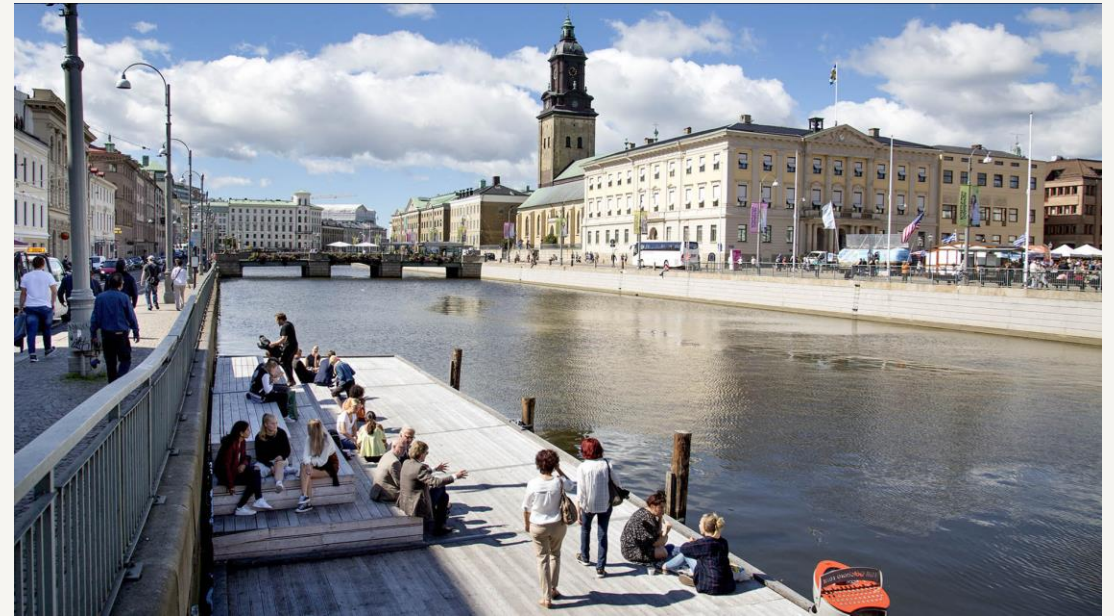
Detta bör vi se över:

- Indikatorer- finns det bättre sätt att följa upp målen på?
- Kappan (All text innan mål etc) i programmet
 - vilka styrdokument vi relaterar till
 - vilka som deltar i arbetet inom respektive strategiskt område
 - globala trender, regionalt, lokala förutsättningar, styrkor och svagheter

Inspel att ta i beaktande

- A. Agenda 2030
- B. Trygghetsfrågan
- C. Bostadsfrågan
- D. Lösa utmaningar tillsammans *med* näringslivet?
- E. Till vilken grad tillhandahåller programmet vägledning för hur förv/bolag i staden ska prioritera gällande företagsfrågor?

A. Förslag på hur vi kan hantera Agenda 2030 i revideringen

1. Vi lägger till ett separat stycke om Agenda 2030 under Globala trender
2. Vi gör en korstabulering som synliggör hur delmål inom Agenda 2030 (de vi i första hand levererar mot) möter de strategiska områden
(ex till hgr är tabuleringen mellan utmaningar och strategiska områden)

Tio utmaningar för Göteborgsregionen

	Strategiska områden					
	Kompetensförsörjning	Attraktionskraft	Infrastruktur och tillgänglighet Marknadsföring och fysisk planering	Företagsklimat	Innovationskraft	
Säkra kompetensförsörjningen	■					
Öka delaktigheten på arbetsmarknaden	■					
Planera för tillväxt				■		
Möta klimatutmaningen			■		■	■
Stärka både arbetsmarknadsregionen och kärnan			■	■		
Stärka regionens internationella position och tillgänglighet		■				
Skapa grogrund för fler växande små och medelstora företag		■			■	■
Förbättra företagsklimatet				■		
Stärka resurserna inom forskning och utveckling					■	■
Öka regionens produktivitet	■	■	■	■	■	■

■ Skärningspunkt där ett strategiskt område möter en utmaning

B. Förslag att hantera trygghetsfrågan

1. Vi ändrar inga insatser utan ser till att trygghetsfrågan syns i aktiviteterna i kommande HP:

1. Aktiviteter gällande trygghet kan gå in under Kompetensförsörjning insats 5:

*Verka för bättre matchning och snabbare validering av kompetenser tillsammans med näringslivet för **ökad delaktighet på arbetsmarknaden.***

Attraktionskraft insats 3

*Skapa **tillåtande miljöer** som främjar entreprenörskap och där **gräsrotsinitiativ får möjlighet att utvecklas***

Innovationskraft insats 2

*Positionera staden som internationellt ledande test- och demomiljö för **hållbara lösningar på samhällsutmaningar***

C. Förslag hur vi hanterar frågan om bostäder

1. Vi litar på att de bostäder som ligger i pipen verkställs och tar *inte* med det i programmet. (enligt beslut i styrgruppen maj 2021).
En ny organisering för stadsplanering kommer ju även sjösättas från 2023 vilket förhoppningsvis kommer göra arbetet enklare.

D. Förslag på hur vi kan adressera frågan att lösa utmaningar tillsammans med näringslivet

Förslag:

- I. Under rubriken **genomförande** lägga till ett stycke
 - hur processen ser ut nu
 - betona att under nästa programperiod ska processen att öka samverkan med näringslivet prioriteras och struktureras.

Värdefullt att fler förvaltningar/bolag i staden arbetar närmare näringslivet för att lösa samhällsutmaningarna.

E. Förslag på hur vi kan agera på inspelet att programmet ska tillhandahålla vägledning för hur förv/bolag i staden kan prioritera sitt arbete gentemot målgrupp företag

Förslag:

Hänvisa till att vi satt 120 000 nya jobb som övergripande mål. Samt att de tre skarpa målen betonar de tre hållbarhetsperspektiven och att det räcker.

Företagsbesöksdag 17 maj

BUSINESS REGION
GÖTEBORG

Bakgrund

- Förslag beslutat dec 2018 av BRG:s styrelse
- Jan 2022 KS- beslut
- 28 jan Info till 25 nämnder/styrelser

Externt syfte

- Att *lyssna* på företagen
- Öka kunskap om vad kommunen kan utveckla i sitt sätt att arbeta med målgruppen företag.
- Stärka företagsklimatet

Internt syfte- BRG- staden

- Avdelningsövergripande aktivitet -vår målgrupp
- Skapa stolthet hos politiker och tjänstemän över det fina näringsliv vi har
- Synliggöra BRG som näringslivskontor i staden

Hur gick det?

- 122 företagsbesök genomfördes
132 personer fördelade på 30 grupper.
40 pers från BRG deltog i arbetet (32 gruppledare)
22 förv/bolag deltog + ks
87 % av grupperna bestod av 4 pers eller fler.
- **Utvärdering:**
Helhetsintryck företag: 5,5 (33 %)
Helhetsintryck tjänstepers/politik: 5,3 (63 %)
BRG-medarbetares upplevelse av processen 5
- **Medialt genomslag**
4 inslag P4 Göteborg
BRG omnämndes 14 gånger i P4 den 17 maj
2 artiklar i Vårt Göteborg
50 - tal inlägg på SoMe

Vad pratades det om?

- Kompetensförsörjning, kompetensförsörjning och kompetensförsörjning
- Upphandling
- Kollektivtrafik
- Behov av mark

2206

Årlig rapport gällande utfall indikatorer näringslivsstrategiska programmet

BUSINESS REGION
GÖTEBORG

Indikatorer näringslivsstrategiska programmet

	Indikatormål	Kort sikt (senaste två mätningar)			Lång sikt (jämfört 5 år tillbaka)		
		Försämras	Oförändrat	Förbättras	Försämras	Oförändrat	Förbättras
Mål 1	Arbetslöshet (GR)			2022 jmf 2021	2022 jmf 2018		
	Flyttnetto högutbildade (GR)	2020 jmf 2019			2020 jmf 2016		
	RCI (Västsverige)	2019 jmf 2016					2019 jmf 2013
Mål 2	BRP per capita (GR)			2019 jmf 2018			2019 jmf 2015
	Euro per capita (Västsverige)	2019 jmf 2018			2019 jmf 2015		
	Decoupling (GR)			2019 jmf 2018			2019 jmf 2015
	Folkmängd (LA Göteborg)			2021 jmf 2020			2021 jmf 2017
	Sysselsatta (LA Göteborg)	2020 jmf 2019					2020 jmf 2016
	Folkmängd (GR)			2021 jmf 2020			2021 jmf 2017
	Sysselsatta (GR)	2020 jmf 2019					2020 jmf 2016
Mål 3	Insiktsmätning (GR)	2021 jmf 2020					2021 jmf 2017
	Svenskt Näringslivs mätning (GR)		2022 jmf 2021				2022 jmf 2018
	FoU investeringar per sysselsatt i privat sektor (VG)			2019 jmf 2017			2019 jmf 2015
	Varuexport per sysselsatt i privat sektor (GR)			2021 jmf 2020			2021 jmf 2017
	RIS (Västsverige)			2021 jmf 2020			2021 jmf 2017

Källa: Göteborgs Stads
Näringslivsstrategiska program 2018-2035– uppföljning år 2022 (basår: 2016)

Sammanfattning- kommentar och analys

Övergripande mål

Sysselsättning, senaste utfall visar på att drygt 12 500 jobb försvann under pandemiåret 2020, vilket medfört att sysselsättningsgraden minskat med två procentenheter mellan 2019 och 2020. Preliminära siffror visar dock på en stark återhämtning under 2021, men siffrorna är inte kvalitetssäkrade ännu.

Kvar mot övergripande mål är cirka 100 000 jobb.

Mål 1

Efter pandemins utbrott ökade arbetslösheten kraftigt. Men under den senaste perioden har vi sett att arbetslösheten minskar i hela landet och den minskar allra kraftigast i Göteborgsregionen.

Flyttnettot av högutbildade är negativt sett till hela befolkningen, men är positivt för yngre mellan 21-27 år.

European Regional Competitiveness Index: Konkurrenskraften försämras pga; liten marknad, bristande infrastruktur (kommer antagligen förbättras i senare RCI med tanke på alla pågående regionala infrastrukturprojekt), svag affärsförfining, samt att andra regioner gjort större framsteg.

Mål 2

BRP per capita utvecklas bra, men här ligger Stockholmsregionen och andra europeiska regioner klart bättre.

Befolkningen växer, trots pandemi. Under 2021 ser vi att tillväxttakten närmar sig mot en mer normala nivå på drygt 1%.

Decoupling går åt rätt håll i GR, men andra storstadsregioner i Sverige gör ett bättre jobb på CO2-utsläppen. Förklaringen är att vi har en större industribas gentemot övrig storstadsregioner. Vår decoupling kommer i första hand från en mkt stark ekonomisk tillväxt istället för en, som i andra storstadsregioner, både hög ekonomisk tillväxt samt en starkare minskning av CO-2 utsläpp

Mål 3

Företagsklimatet försämras något i Insikt 2021. I mätningen år 2021 ligger dock Göteborgs Stad (NKI 71) högre än Stockholms Stad (NKI 70), men under rikssnittet (NKI 74). Dock uppnås målet inte helt storstäder emellan då Göteborgs NKI är lägre än i Malmö (NKI 74). På regionnivå försämras resultatet med en enhet för både Stockholmsregionen (NKI 73) och Göteborgsregionen (NKI 71). Eftersom utvecklingen är oförändrad gentemot Stockholmsregionen uppnås inte målet om ha bäst företagsklimat bland storstadsregioner.

FoU och varuexport står sig starkt gentemot andra storstadsregioner och Göteborgsregionen visar på betydligt högre produktivitet.

FoU kapaciteten står sig fortsatt stark i Europa.

Övergripande mål 1

Minst 120 000 nya jobb till 2035

SYSSELSATTA, BEFOLKNING OCH FÖRVÄRVSGRAD 16-74 ÅR I GÖTEBORGSREGIONEN SAMT AVRÄKNING AV SYSSELSÄTTNINGSTILLVÄXTENS UTFALL MOT MÅL ÅR 2035

ÅR	SYSSELSATTA		BEFOLKNING		JOBBTILLVÄXT
	16-74 ÅR	ÅRLIG TILLVÄXT	16-74 ÅR	FÖRVÄRVSGRAD	UTFALL/MÅL
2000	398 860		610 454	65,3%	
2001	407 283	8 423	617 113	66,0%	
2002	415 990	8 707	623 359	66,7%	
2003	413 191	- 2 799	629 898	65,6%	
2004	422 664	9 473	636 504	66,4%	
2005	426 644	3 980	643 979	66,3%	
2006	438 187	11 543	653 079	67,1%	
2007	451 463	13 276	661 321	68,3%	
2008	455 773	4 310	671 571	67,9%	
2009	441 660	- 14 113	681 459	64,8%	
2010	454 189	12 529	690 128	65,8%	
2011	467 615	13 426	697 466	67,0%	
2012	476 928	9 313	702 936	67,8%	
2013	483 247	6 319	709 085	68,2%	
2014	488 614	5 367	716 941	68,2%	
2015	502 614	14 000	723 720	69,4%	
2016	517 788	15 174	733 450	70,6%	
2017	530 386	12 598	742 534	71,4%	12 598
2018	540 051	9 665	751 561	71,9%	9 665
2019	550 430	10 379	759 550	72,5%	10 379
2020	537 900	-12 530	763 286	70,5%	-12 530
..
2035	638 000	..	869 000	73,4%	120 000

Källa: SCB och Business Region Göteborg

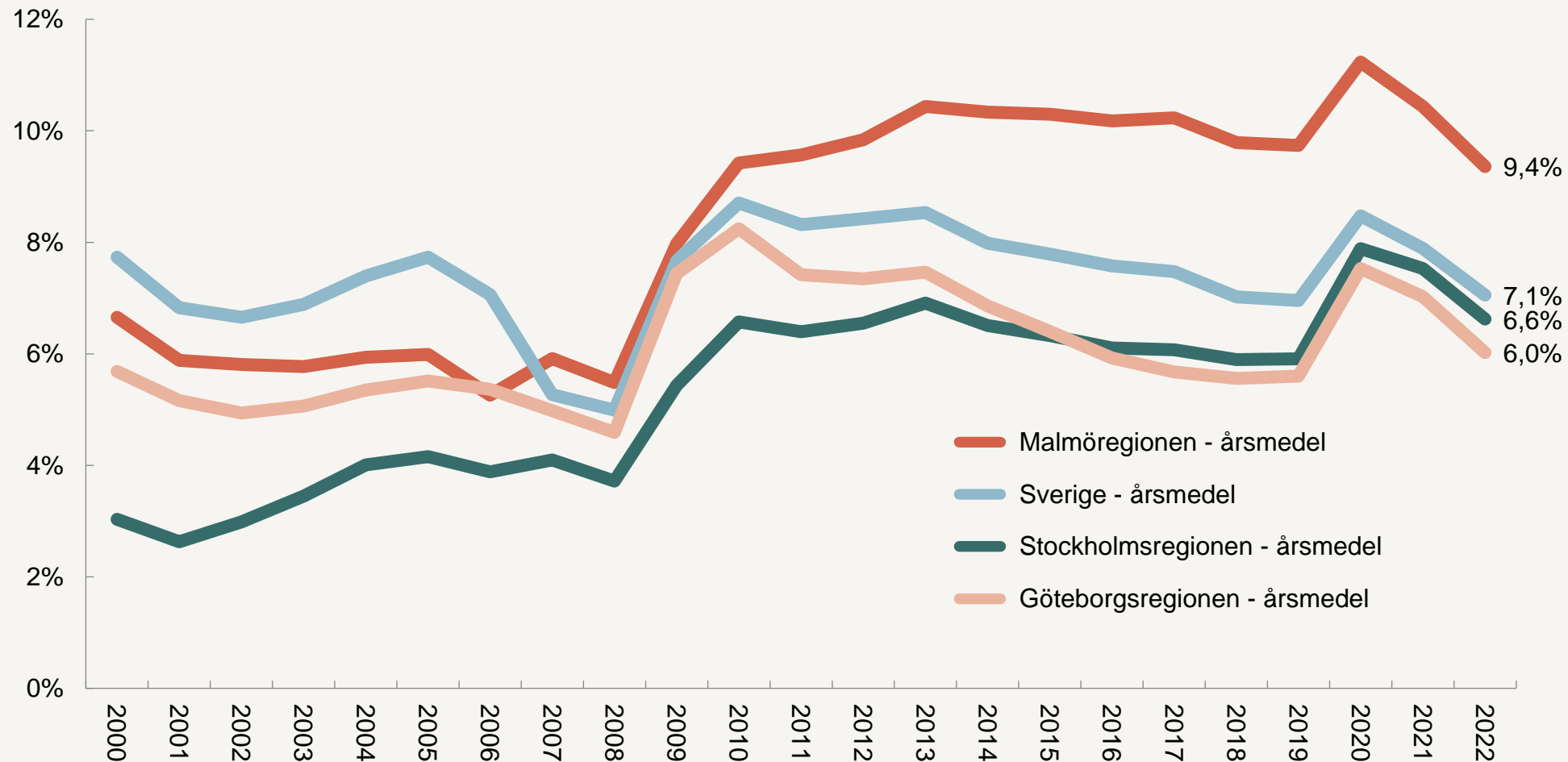
Mål 1:

Kompetensförsörjning och attraktionskraft

- Arbetslöshet | **lägst bland svenska storstäder/storstadsregioner**
- Flyttnetto högutbildade | **ska vara positivt för samtliga åldersspann**
- Europe 2020 Regional Competitiveness Index | **bland de tio bästa regionerna i EU**

ÖPPET ARBETSLÖSA SAMT I ARBETSMARKNADSPOLITISKA PROGRAM, PROCENT AV ARBETSKRAFTEN 16-64 ÅR I SVERIGES STORSTADSREGIONER

Källa: Arbetsförmedlingen och SCB

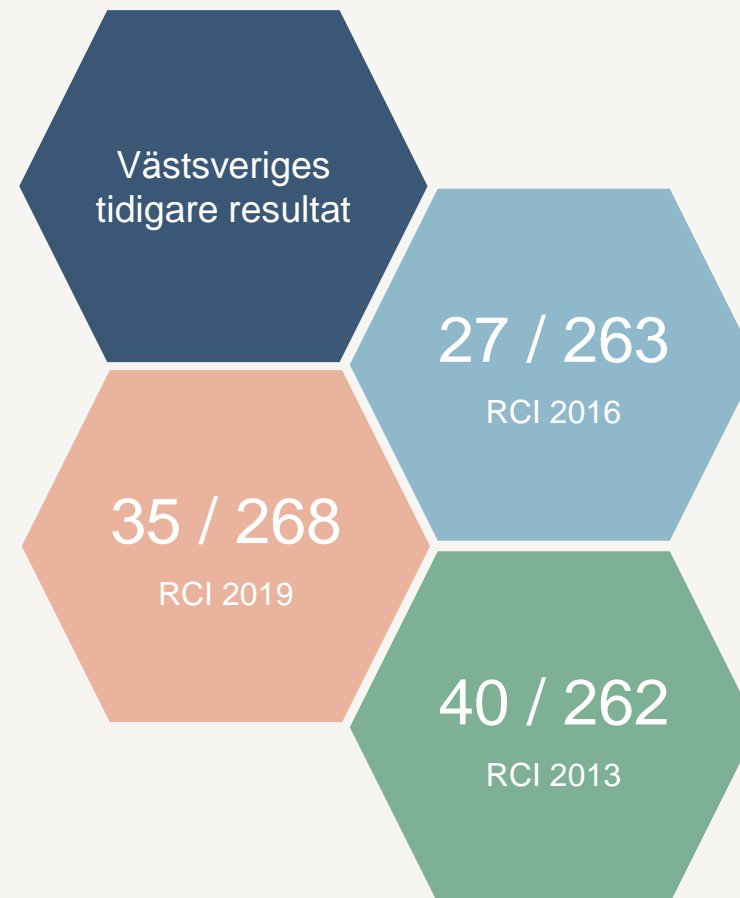
FLYTTNETTO AV HÖGUTBILDADE 21-64 ÅR

REGION	ÅLDER	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Göteborgsregionen	21-64 år	-149	236	133	32	233	54	356	184	239	19	-507
	21-27 år	253	368	452	357	382	469	580	490	495	317	265
	28-44 år	-367	-153	-303	-287	-151	-365	-182	-206	-176	-249	-600
	45-64 år	-35	21	-16	-38	2	-50	-42	-100	-80	-49	-172
Västra Götalands län	21-64 år	-513	-99	-278	-243	-193	-199	102	-251	-53	-310	-601
	21-27 år	153	352	332	342	232	436	491	290	317	253	216
	28-44 år	-591	-453	-603	-484	-454	-535	-329	-446	-276	-520	-670
	45-64 år	-75	2	-7	-101	29	-100	-60	-95	-94	-43	-147

Källa: Västra Götalandsregionen och SCB

RANKINGLISTA EUROPE 2020 REGIONAL INDEX 2019

RANK	REGION, NUTS2
1	Stockholm, Sverige
2	Stor-London, Storbritannien
3	Utrecht, Nederländerna
4	Berkshire, Buckinghamshire och Oxfordshire, Storbritannien
5	Surrey, Östra och Västra Sussex, Storbritannien
6	Köpenhamnsregionen, Danmark
7	Luxemburg, Luxemburg
8	Nord Bayern, Tyskland
9	Flevoland och Nord-Holland, Nederländerna
10	Helsingfors-Uusimaa, Finland
..	..
..	..
35	Västsverige, Sverige
..	..
..	..
268	Voreio Aigaio, Grekland

Källa: EU-kommissionen

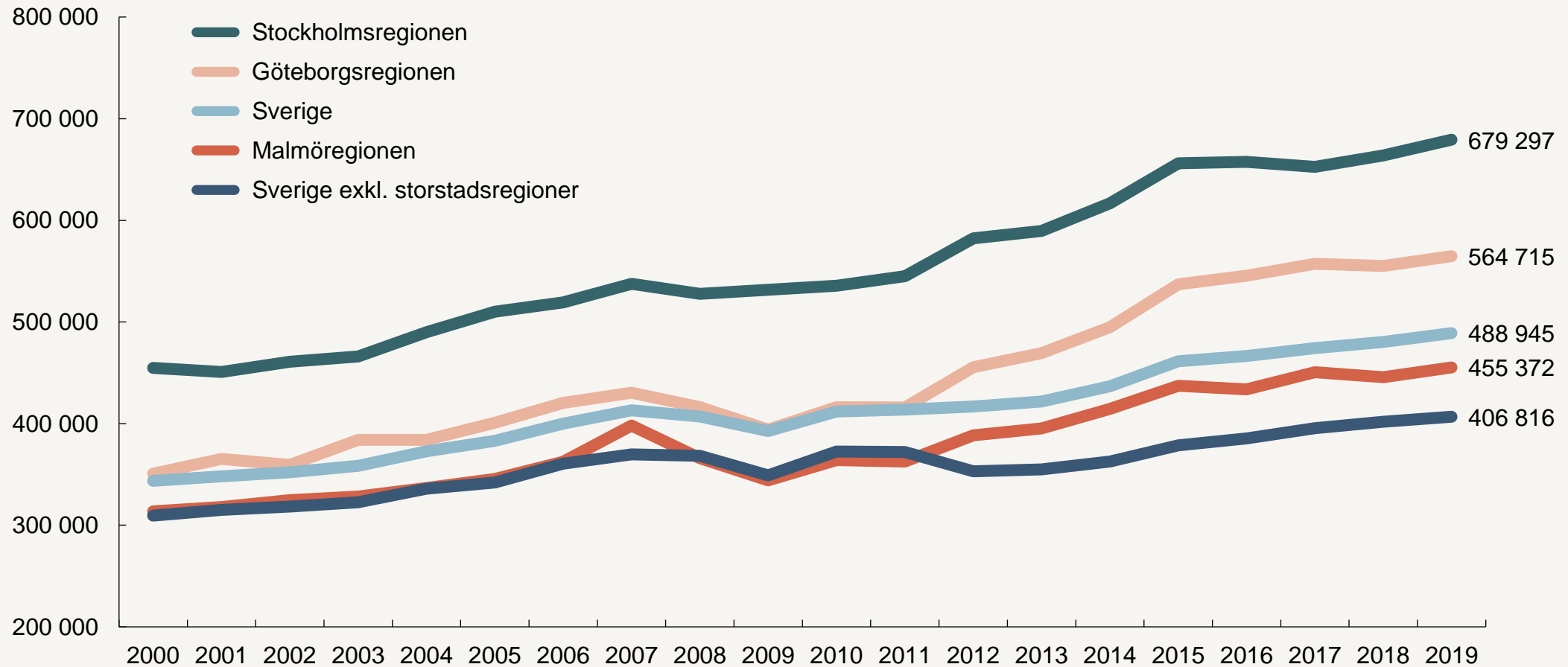
Mål 2:

Samhällsplanering

- Produktivitet | ska öka i samma takt som eller snabbare än liknande europeiska storstadsregioner
- Decouplingeffekt (gapet mellan BRP-tillväxt och CO₂-utsläpp) | ska fortsätta öka över tid
- Antal invånare och sysselsatta | stärka arbetsmarknadsregionen och Göteborgs stadskärna

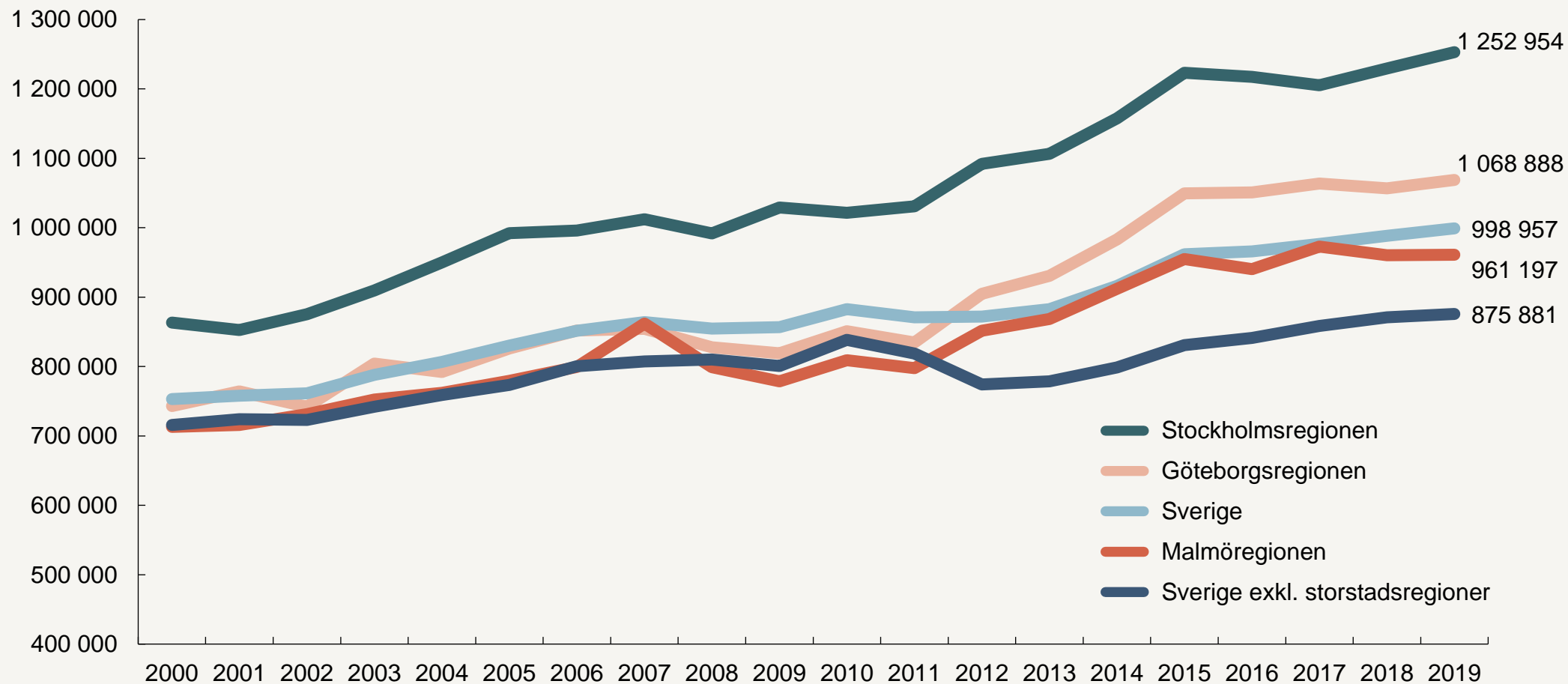

REALT BRP (FÖRÄDLINGSVÄRDE I KRONOR) PER CAPITA I STORSTADSREGIONER OCH SVERIGE 2000-2019

Källa: SCB

REALT BRP (FÖRÄDLINGSVÄRDE I KRONOR) PER SYSSELSATT I STORSTADSREGIONER OCH SVERIGE 2000-2019

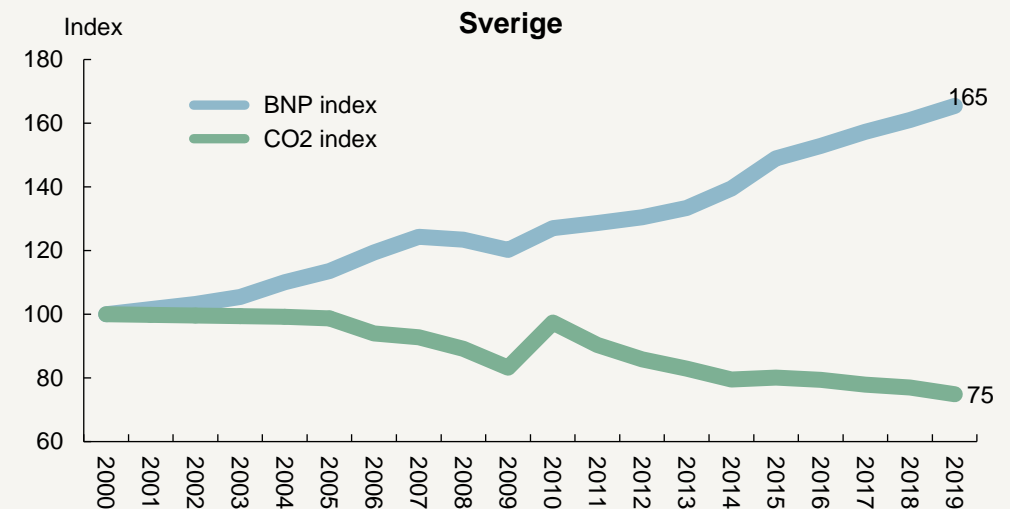
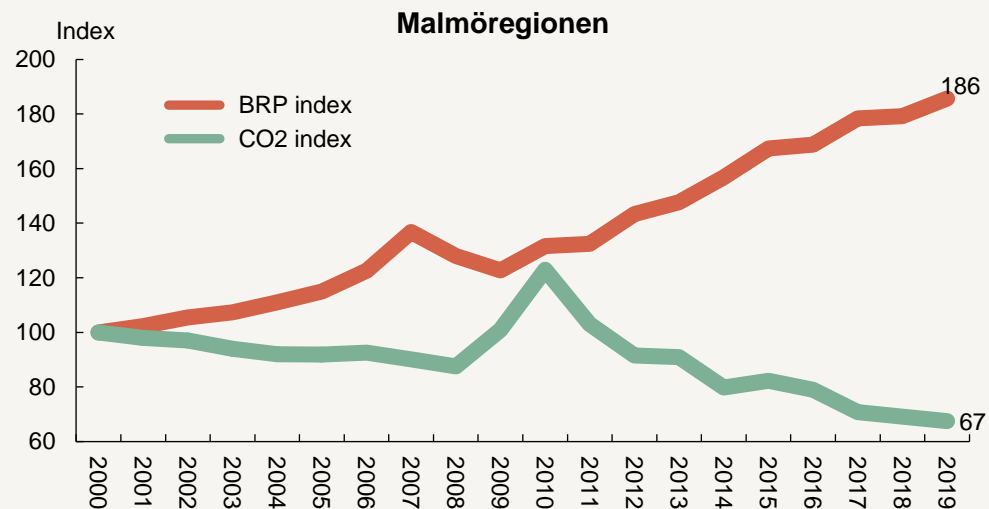
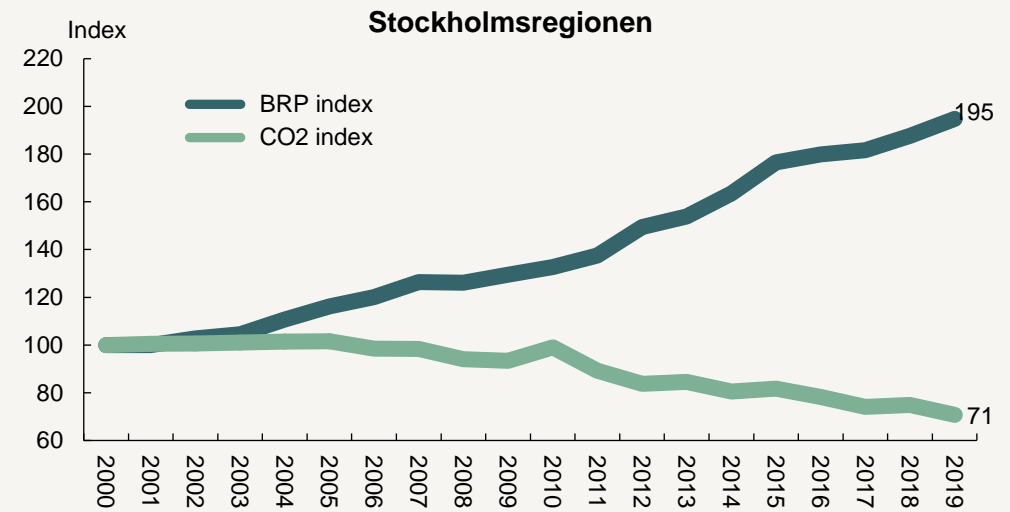
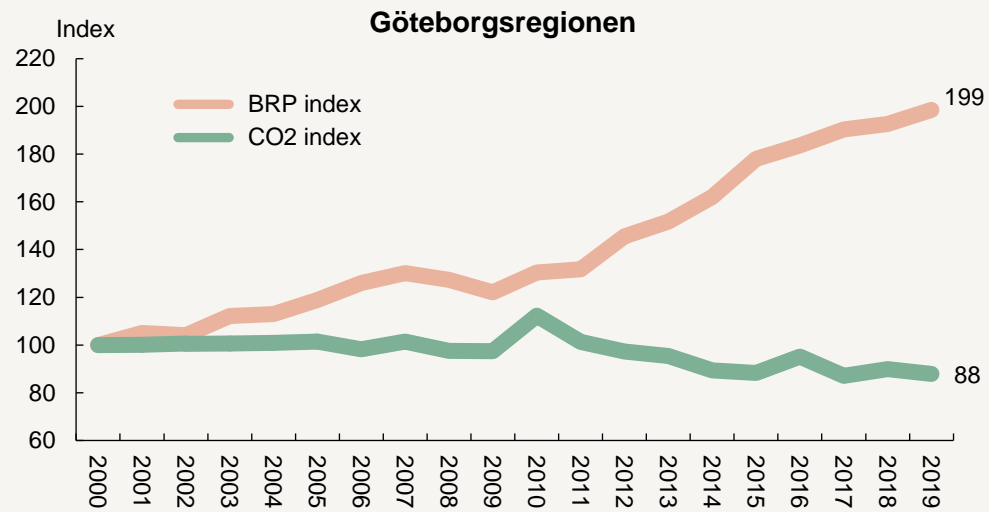
Källa: SCB

BRP (FÖRÄDLINGSVÄRDE I EURO) PER CAPITA I VÄSTSVERIGE OCH JÄMFÖRBARA STORSTADSREGIONER ENLIGT NUTS 2

REGION	EURO PER INVÅNARE			FÖRÄNDRING 2010-2019	
	2010	2014	2019	EURO	%
Västsverige, Sverige	37 900	43 200	44 600	6 700	18%
Hamburg, Tyskland	55 000	58 900	67 300	12 300	22%
Helsingfors, Finland	47 900	49 600	56 500	8 600	18%
Öresundsregionen	55 300	60 000	68 900	13 600	25%
Milano, Italien	51 800	50 300	55 900	4 100	8%
München, Tyskland	89 900	96 900	111 400	21 500	24%
Oslo, Norge	90 400	100 600	98 200	7 800	9%
Stockholm, Sverige	55 500	63 500	64 700	9 200	17%
Stuttgart, Tyskland	41 000	47 000	54 000	13 000	32%
Wien, Österrike	46 100	47 600	52 700	6 600	14%

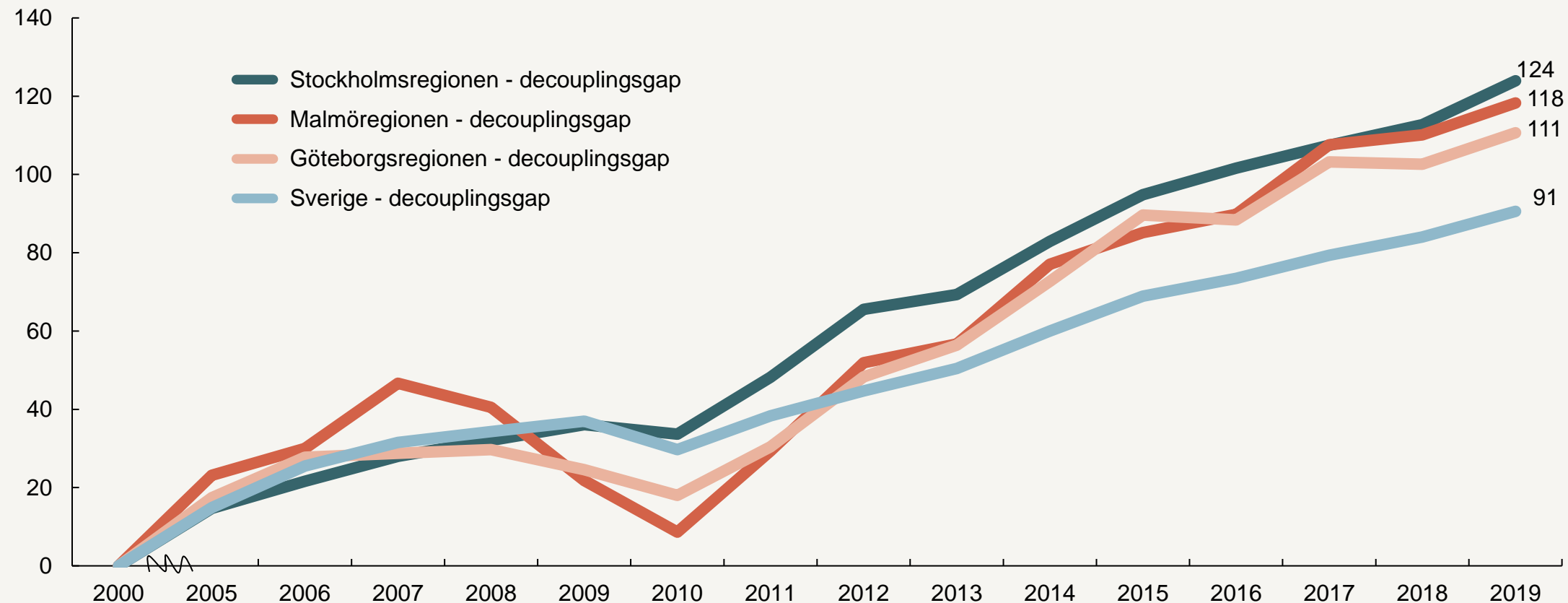
Källa: Eurostat

REALT BRP OCH CO2-UTSLÄPP I STORSTADSREGIONER OCH SVERIGE 2000-2019 (INDEX 2000=100)

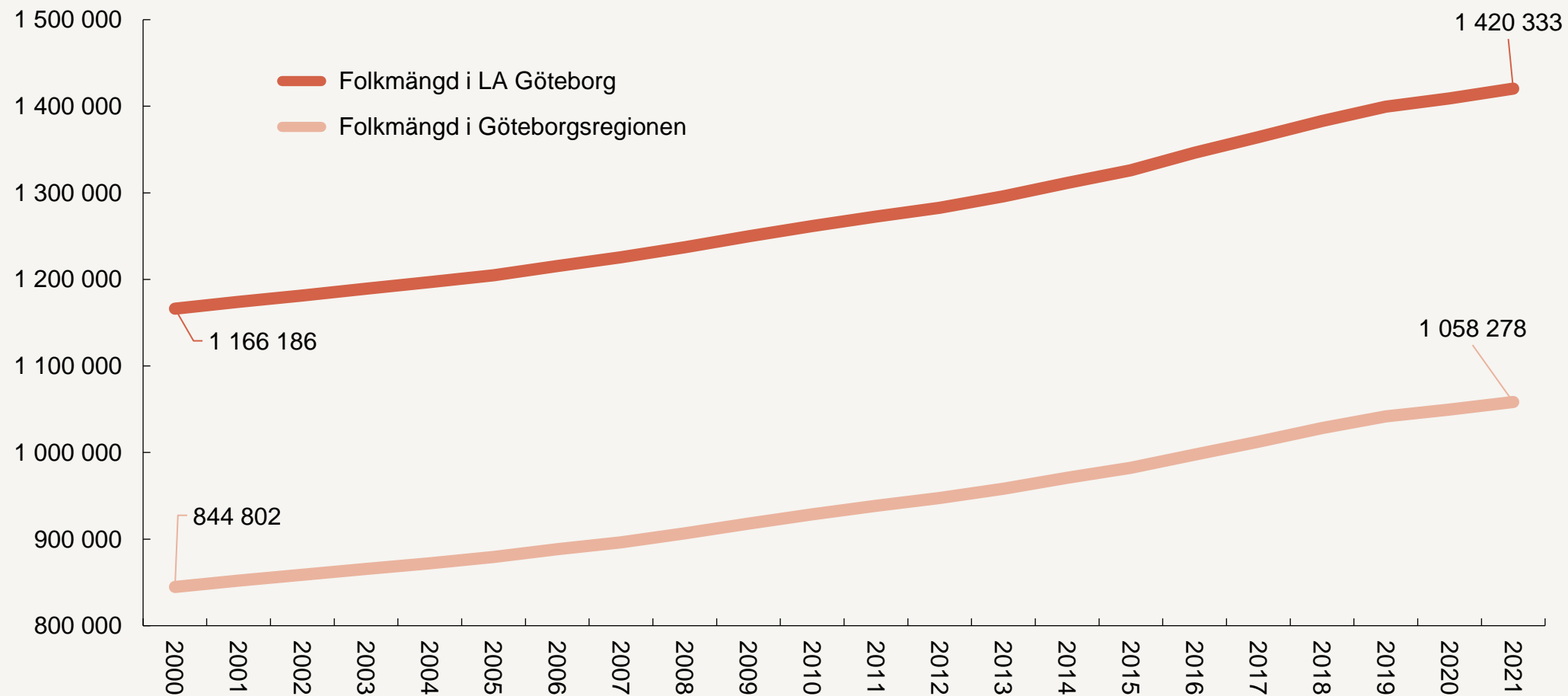
Göteborgsregionen ligger steget efter vad avser decouplingsgap

DECOUPLINGSGAP MELLAN INDEX FÖR REAL BRUTTOREGIONALPRODUKT OCH CO2-UTSLÄPP –
STORSTADSREGIONER OCH SVERIGE, FRÅN ÅR 2000

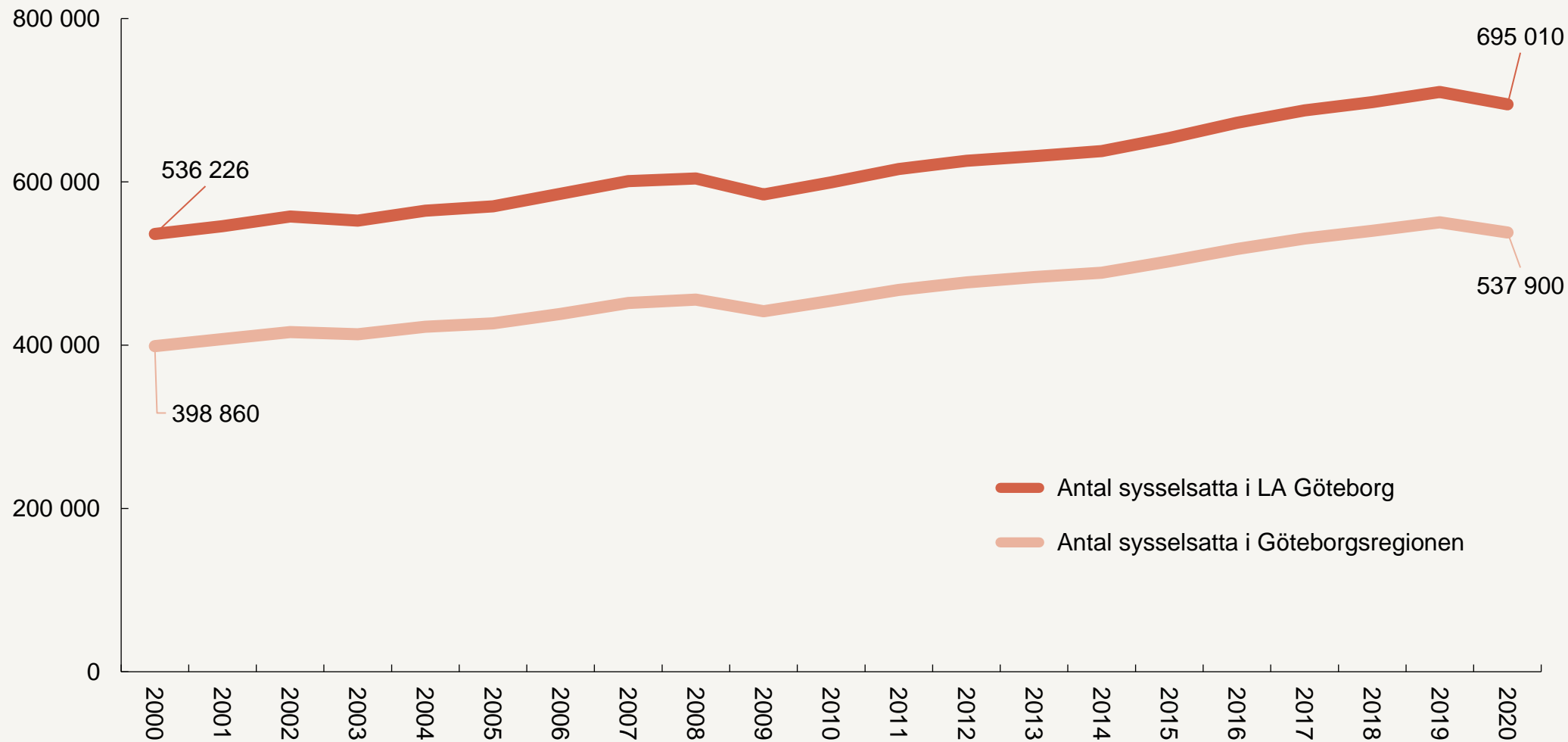
Källa: SCB och Nationella Emissionsdatabasen

FOLKMÄNGD I GÖTEBORGSREGIONEN OCH GÖTEBORGS ARBETSMARKNADSREGION, FRÅN 2000 (LA GÖTEBORG INKLUDERAR NUMERA ÄVEN TROLLHÄTTANS ARBETSMARKNAD)

Källa: SCB

ANTAL SYSSELSATTA I GÖTEBORGSREGIONEN OCH GÖTEBORGS ARBETSMARKNADSREGION, FRÅN 2000 (LA INKLUDERAR NUMERA ÄVEN TROLLHÄTTANS ARBETSMARKNAD)

Källa: SCB

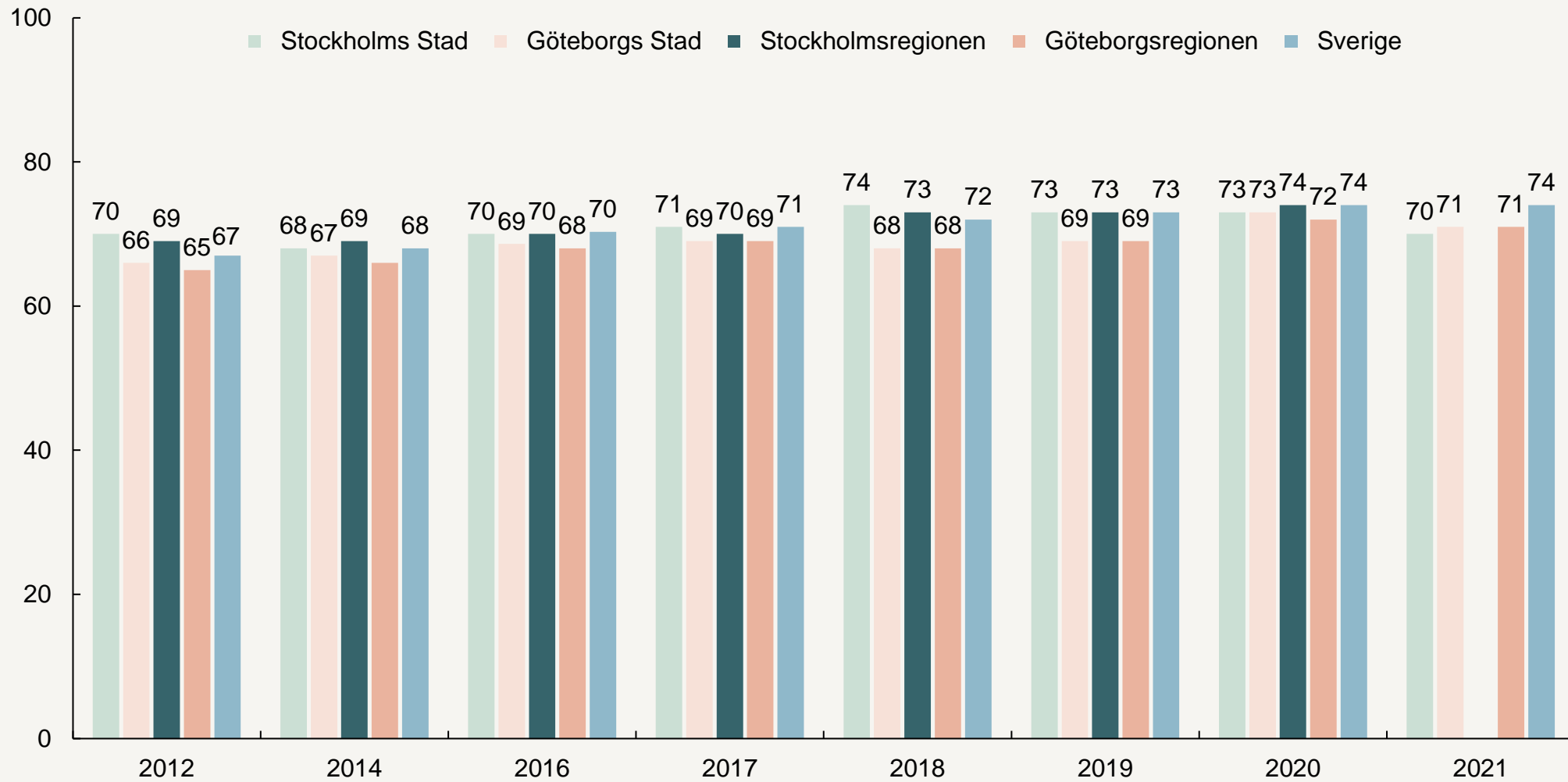
Mål 3:

Företagsklimat och innovationskraft

- Företagsklimat | **bäst företagsklimat bland svenska storstäder/storstadsregioner**
- Investeringar i FoU | **högre resultat i relation till liknande storstadsregioner i Europa och högst FoU-investeringar och varuexportvärde per sysselsatt bland svenska storstadsregioner**
- EU Regional Innovation Scoreboard | **ska rankas som ”innovationsledare”**

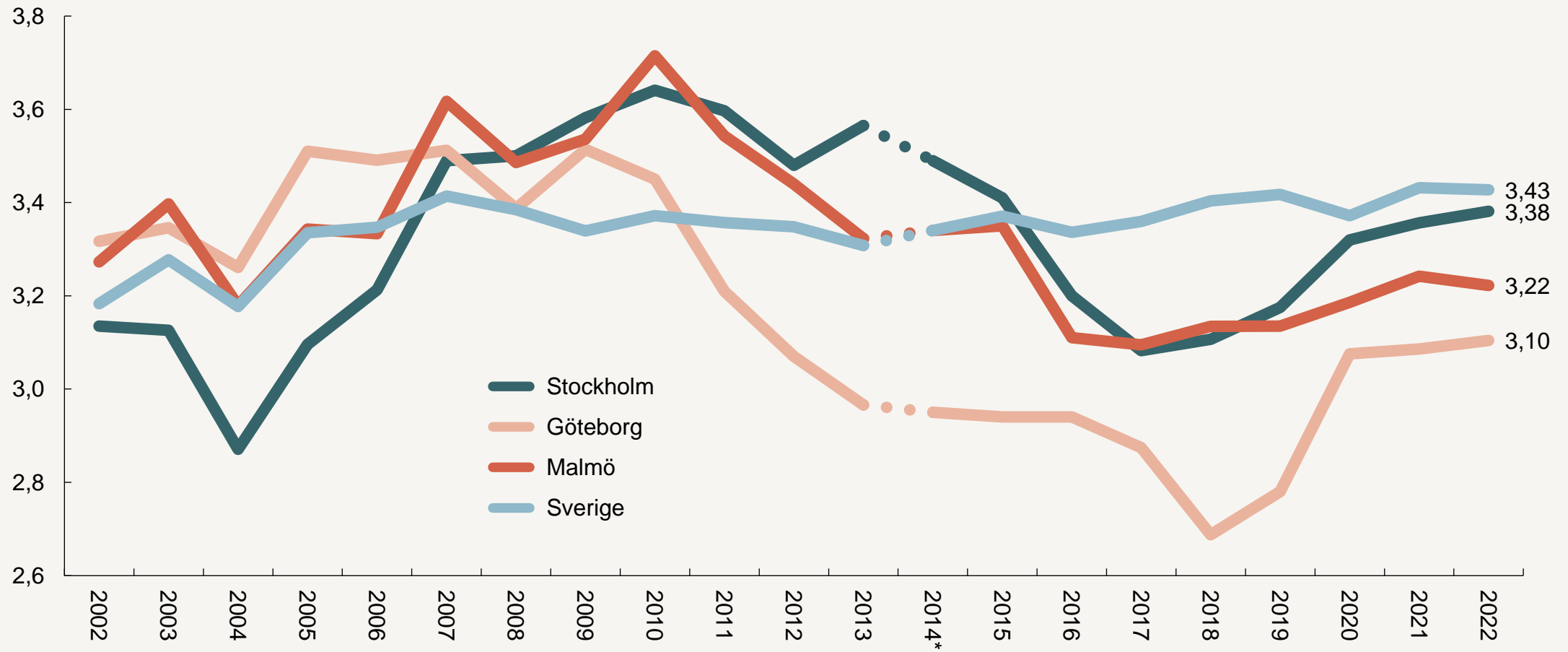
SAMMANFATTANDE NKI FÖR KOMMUNAL SERVICE 2012-2021

Källa: SKR

Observera, vi har inget resultat för Stockholmsregionen år 2021 ännu.

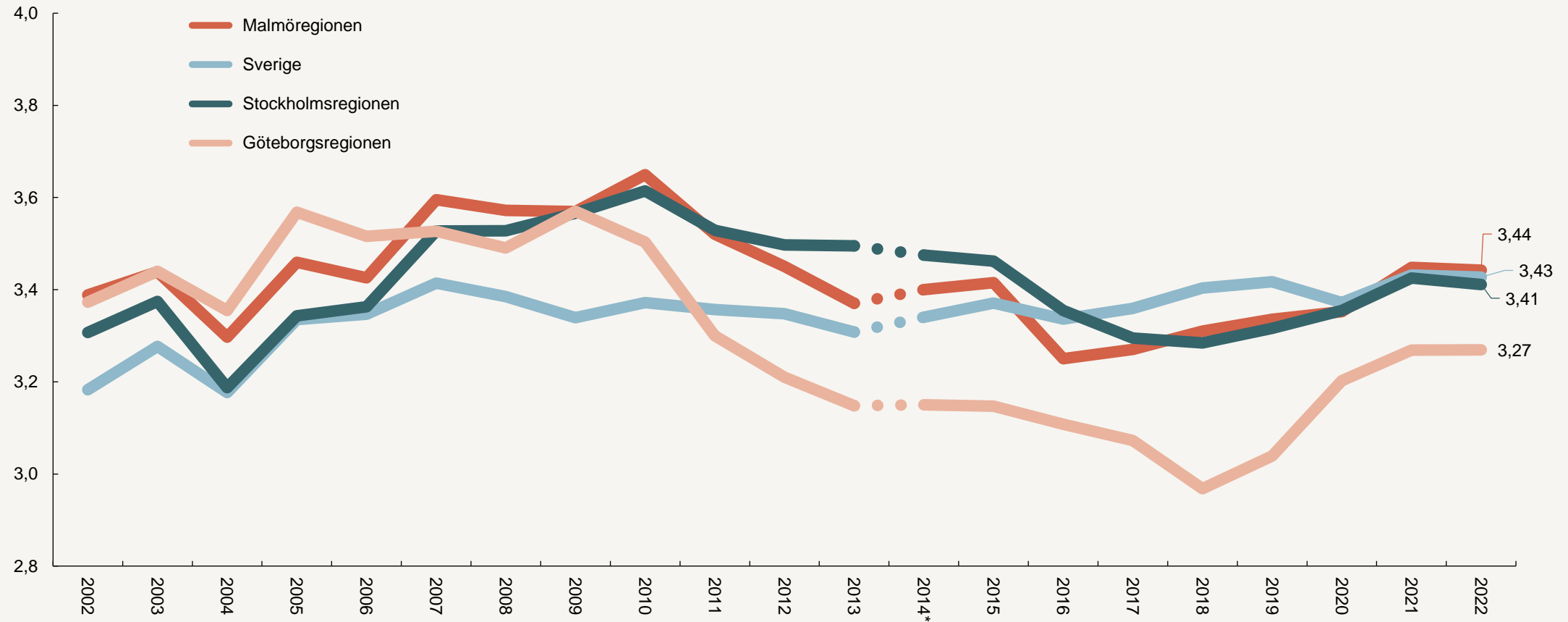
SAMMANFATTANDE OMDÖME, FÖRETAGSKLIMATET I SVERIGES STORSTÄDER, 2002-2022

Källa: Svenskt Näringsliv

* Undersökningen genomfördes inte under 2014

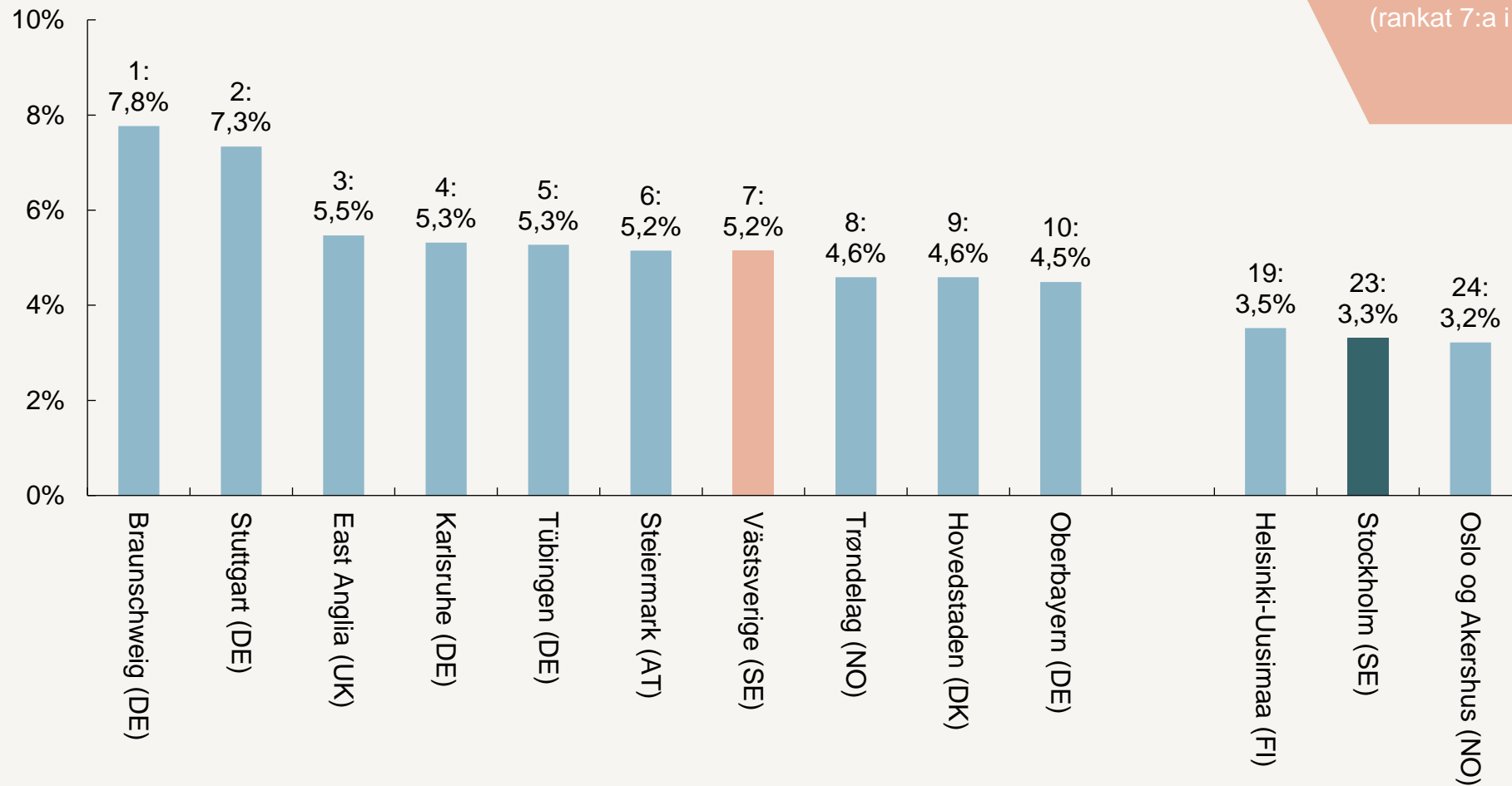
SAMMANFATTANDE OMDÖME, FÖRETAGSKLIMATET I SVERIGES STORSTADSREGIONER, VIKTAT UTIFRÅN FOLKMÄNGD 2002-2022

Källa: Svenskt Näringsliv

* Undersökningen genomfördes inte under 2014

UTGIFTER FÖR FOU INOM EU28 - PROCENT BRUTTOREGIONPRODUKTEN, AVSER ÅR 2019

5,2%

(rankat 7:a i EU)

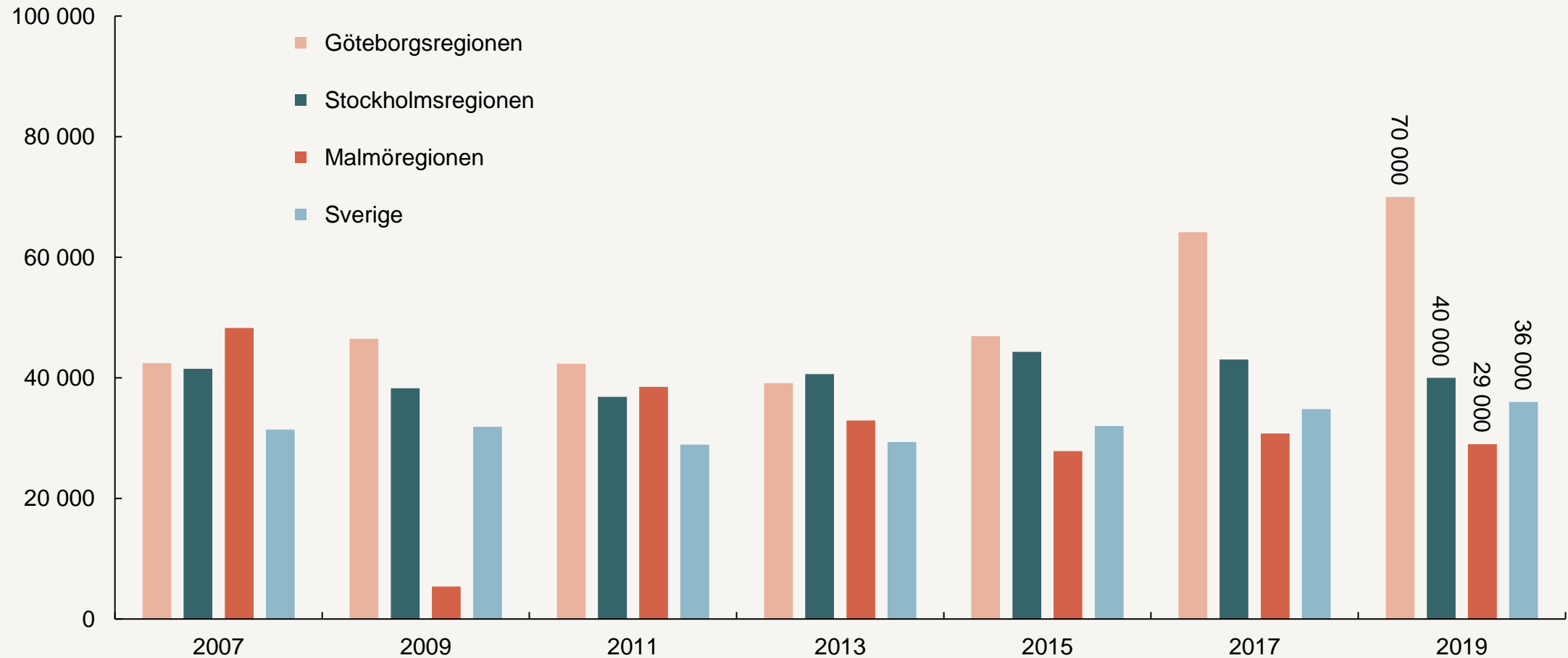
Västsveriges
andel av BRP
år 2019

Källa: Eurostat

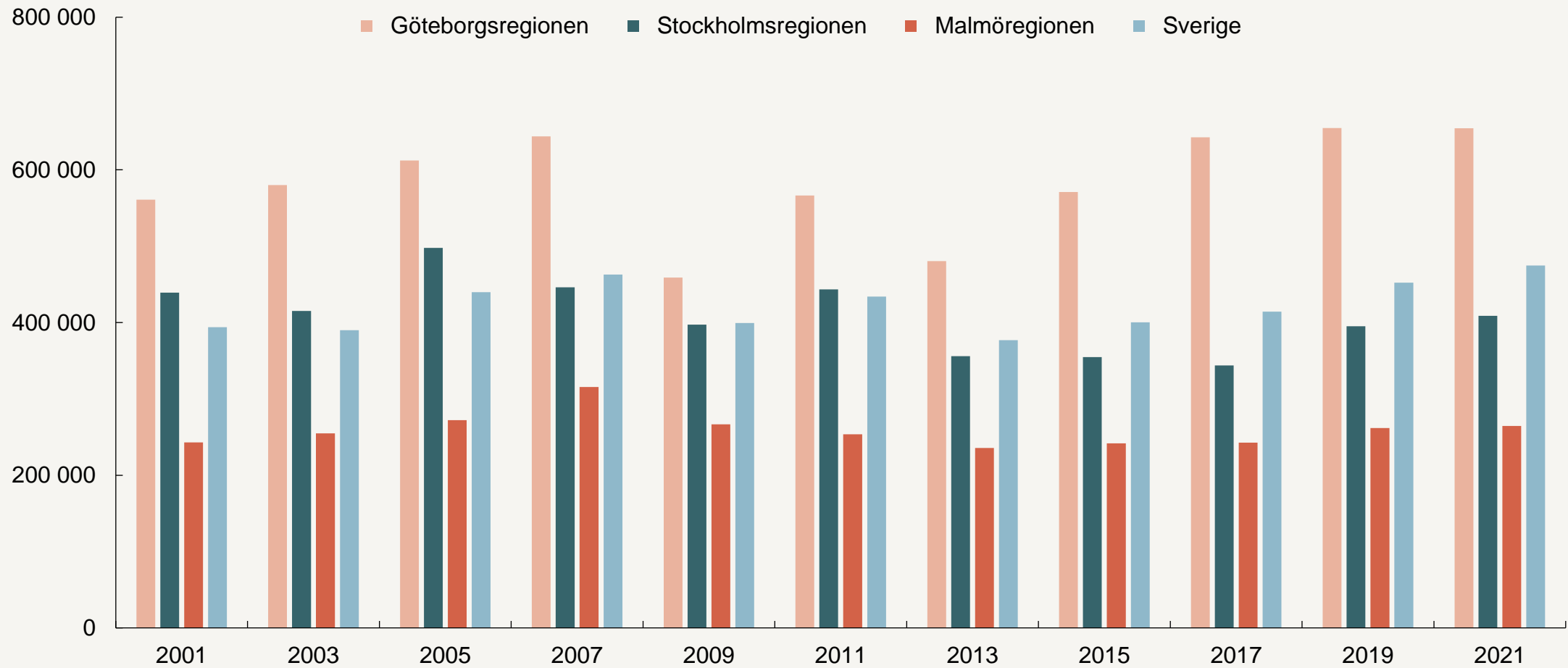
BUSINESS REGION
GÖTEBORG

REALA FOU-INVESTERINGAR (I KRONOR) PER SYSSELSATT I PRIVAT SEKTOR I STORSTADSREGIONER OCH SVERIGE 2007-2019

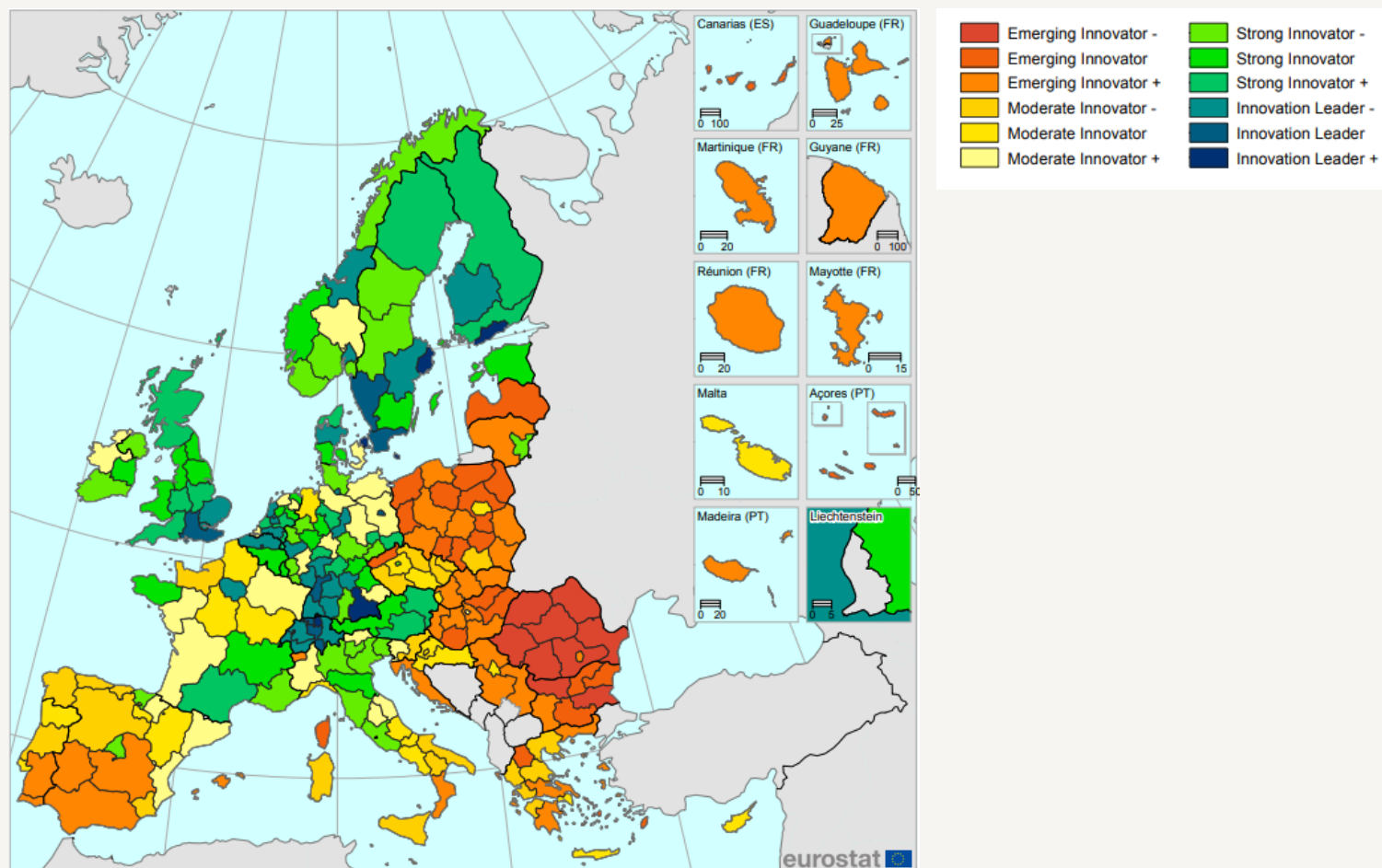
Källa: SCB

REAL VARUEXPOR (I KRONOR) PER SYSSELSATT I PRIVAT SEKTOR I STORSTADSREGIONER OCH SVERIGE, VARTANNAT ÅR 2001-2021

Källa: SCB

EUROPAS REGIONER ENLIGT EU REGIONAL INNOVATION SCOREBOARD 2021

Källa: EU-kommissionen

BUSINESS REGION
GÖTEBORG

BUSINESS REGION
GÖTEBORG

